

Can Parellada

Sant Feliu de Llobregat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Entorn a la riera de la Salut
Emlaçament Fora del nucli urbà, a Collserola.

Coordenades:

Latitud: 41.40193
Longitud: 2.06248
UTM Est (X): 421634
UTM Nord (Y): 4583801

Classificació

Número de fitxa 08211 - 76
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle XII-XVIII
Any -
Autoria de l'element: Desconegut
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL 19/10/1988
Número inventari 36132
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: RUSTEGA ID: 42
Autoria de la fitxa CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS DEL BAIX LLOBREGAT
Data de registre de la fitxa: dl., 17/08/2009 - 02:00

Descripció

Masia formada per diversos cossos molt integrats, alguns d'ells visiblement recents. Té planta baixa i pis i, en el cos central més elevat, hi té unes golfes. El cos principal, segurament el més antic, com hem dit amb la part central més elevada, té una porta centrada a la façana, en arc de mig punt i aadovellada, sobre la qual es pot llegir el nom del mas sobre rajoles vidriades en color blanc i blau cobalt.. Per sobre una finestra quadrangular amb llinda, brancal i ampit ressaltat i, a la part superior, dues finestres gairebé quadrades i sense estructura de tancament delaten l'existència d'un espai ventilat, segurament per emmagatzemar fruita. Les ales laterals són també molt senzilles, amb finestres quadrangulars, amb llinda, brancals i ampit. La part superior de la teulada té una solució complicada de diverses aigües. Bàsicament s'ha de parlar d'un cos central amb doble vessant i amb carena paral·lela a la façana i, per a les ales laterals d'aquesta zona més elevada, dues cobertes a doble vessant, però perpendiculars a la façana. Tot el conjunt de cobertes acaba fent un ràfec sobre l'edifici. Prop de la masia hi ha una petita construcció que correspon a la font de can Parellada.

Història

La construcció de la masia és segurament del segle XII. Posteriorment, ja cap el XVIII, es realitzen una sèrie d'ampliacions que sembla que fins i tot van modificar la situació de la porta d'entrada. Deixant de banda modificacions molt recents, els treballs del segle XVIII són els que li van donar essencialment l'aspecte que té ara. És llavors quan tenim documentat el cognom Parellada. La masia és un tipus de construcció típica a la Catalunya rural, i són edificacions aïllades i lligades a l'explotació agrària o ramadera de tipus familiar.

Els materials utilitzats per a la seva construcció varien, sobretot segons la ubicació, però també en funció de l'època històrica en què es construeixen. Durant l'edat mitjana, les pedres s'unien amb fang, material que es va substituir més endavant per la calç i el ciment. El gruix de les parets acostuma a ser considerable, de trenta o cinquanta centímetres, i el primer metre i mig d'alçada sol ser sempre de pedra.

Quant les característiques arquitectòniques, la façana principal tendeix a orientar-se cap al sud, i sovint es guarneix amb un rellotge de sol. Les masies construïdes amb anterioritat al segle XVI presenten la porta principal aadovellada, i les posteriors són fetes amb llinda. La planta s'acostuma a cobrir amb un entramat de bigues col·locades de forma perpendicular a la façana, cobertes amb teula o bé amb rajoles. Majoritàriament, el teulat és a dues aigües, en la majoria dels casos perpendiculars a la façana, i sobresurt dels murs per tal de protegir-los de la pluja.

Típicament tenien dos pisos, i la seva distribució interior era variable segons les necessitats de la família que l'ocupava. La més usual reservava el primer pis per les feines pròpies del camp i el segon per ubicar-hi la vivenda. Si la masia disposava d'un tercer pis, s'hi destinava el graner. Els animals podien estar al primer pis o bé tenir un estable independent.

Les masies que formen part del teixit de Sant Feliu es poden dividir en tres grups: les que han estat incorporades al teixit urbà, les situades al vessant del puig d'Olorda i les que s'estenen al voltant de la riera de la Salut. La masia de can Parellada va ser construïda durant el segle XII i, al llarg dels segles, s'hi han fet moltes ampliacions i modificacions tal i com podem notar observant el seu aspecte exterior. Una de les més importants es va produir el 1779, quan es va canviar la situació de l'accés principal.

Durant molts anys, la propietat es va dedicar al conreu de secà (garrofa, vinya i ametlla) i de regadiu (arbres fruiters) i també a la pastura. Actualment, és una de les poques masies que manté actiu el conreu, encara que de manera molt reduïda.

Bibliografia

- ARXIU COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT. Fons de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat. Llorenç Sans. Cases pairals.
- ARXIU COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT. Sant Feliu de Llobregat. Àrees naturals.
- CABÚS, Albert; CALDÉS, Lina; MARTÍN, Pilar; MORALES, M. Luz; TORRES, Cèlia. Patrimoni del Baix Llobregat. Sant Feliu de Llobregat: Centre de Recursos Pedagògics del Baix Llobregat, 1994. P. 74-78.
- DE CAMPS I ARBOIX, Joaquim; CATALÀ I ROCA, Francesc. Les cases pairals catalanes. Vitoria: Edicions Destino, 1965. 366 p.
- DESCOBRIR CATALUNYA. "Collserola. El secret més ben guardat". Descobrir Catalunya. Núm. 41. (Barcelona, març 2001. P. 56-103.
- ESTEVES, Albert (dir.). Sant Feliu de Llobregat. Guia del patrimoni històric i artístic. Molins de Rei: Centre d'Estudis i Divulgació del Patrimoni (CEDIP), 1997. 47 p.
- FERNÁNDEZ, Jesús; GIL, Juan Luís; MORENO, Rosa; PRATS, Anna (equip L'aladern). "Estudi de Collserola. Parts 1, 2, 3, 4 i 5". Sant Feliu de Llobregat: Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 1985. 551 p.
- GUÍAS CATALONIA. Guía Oficial de San Feliu de Llobregat y su partido. Barcelona: guías Catalonia, 1927. P. 5-33.
- PARC METROPOLITÀ DEL PARC DE COLLEROLA. Llibre Guia Parc de Collserola. Barcelona: Patronat Metropolità del Parc de Collserola, 1995. 251 p.
- RETUERTA I JIMÉNEZ, M. Luz; SAMMARTÍ I ROSET, Carme (dir.). Sant Feliu de Llobregat. Identitat i història. Sant Feliu de Llobregat: Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 2002. 365 p.
- SODUPE I ROURE, Miquel (dir.). Parc de Collserola. Pla especial d'ordenació i de protecció del medi natural. Realitzacions 1983-1989. Barcelona: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Mancomunitat de municipis) i Patronat Metropolità del Parc de Collserola. 1990. 163 p.

